

BRUSSELS MIJNSTAD

PB-PP B-10
BELGIE(N) - BELGIQUE

O N Z E P L A N E E T

HET NATUUR- EN MILIEUMAGAZINE VAN DE BRUSSELAARS

#112
MAANDBLAD
JUNI/2017

- 04 GOOD FOOD:
VAN HET SEIZOEN EN OVERHEERLIJK!
- 09 NATUUR IN DE STAD 2017:
EEN OMVANGRIJK PROGRAMMA
- 10 RESTORESTJE:
GENIET THUIS VAN UW RESTJES

VOORUIT MET DE WIJK:
DEEL UW DROMEN,
REALISEER UW PROJECTEN

K-Fluor

leefmilieu
brussel
.brussels

WWW.LEEFMILIEU.BRUSSELS

DE NATUUR INSPIREERT ONS

Digitale versie *Mijn stad onze planeet*:
een handleiding!

U kunt dit magazine voortaan ook op uw smartphone of tablet lezen. Via de app krijgt u zelfs een unieke en rijkere leeservaring dan wanneer u de papieren versie zou lezen. Wat moet u doen? Simpel:

1. Download de app **BXLNaturMag** op het platform van uw keuze (App Store, Google Play).
2. Installeer de app (de taal wordt automatisch ingesteld).
3. Selecteer het magazine dat u wilt lezen.
4. Lees het magazine als pdf, of kies 'begeleide lezing' voor een aangename leeservaring. Voor de begeleide lezing tikt u twee keer op uw scherm.

Mijn stad onze planeet, u leest het waar en wanneer u wilt!

Overal in Brussel is er ongerepte natuur te vinden: op het einde van de straat, om de hoek, zelfs aan de rand van de stoep. De 122 publieke parken en bossen van Brussel bieden evenveel mogelijkheden om opnieuw voeling te krijgen met de natuur, om te picknicken, om te sporten, om te spelen, om mooie dingen tegen te komen, om te ontdekken, om rond te kuieren... of om tot rust te komen. Neem de tijd om ervan te genieten. Krijg dit jaar opnieuw voeling met de natuur zonder de stad uit te gaan!

Ontdek in deze editie ook de campagne 'Vooruit met de wijk'. Deze oproep voor collectieve en duurzame burgerprojecten nodigt u uit om mee aan het roer te staan van verandering, om de sociale banden te versterken, en gezelligheid en welzijn te creëren. Een gemeenschappelijke moestuin opstarten, een buurtcompostplaats opzetten, projecten rond duurzame voeding lanceren, een givebox installeren... in deze editie verneemt u dat er geen gebrek is aan ideeën om van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest een duurzamere plaats te maken, waar aandacht is voor de planeet en voor de mensen die er wonen, een meer solidaire stad, waar het aangener is om te leven. Veel leesplezier.

#Reconnect #NatuurInDeStad2017

Volg ons ook op www.leefmilieu.brussels/reconnect

MIJN STAD ONZE PLANEET

Verschijnt maandelijks, behalve in januari, juli en augustus. - Leefmilieu Brussel-BIM - Havenlaan 86 C / 3000, 1000 Brussel - Tel. 02 775 75 75 - info@leefmilieu.brussels - www.leefmilieu.brussels **V.U.:** F. Fontaine & B. Dewulf. **HOOFDREDACTEUR:** Mathieu Molitor. **HERLEZINGCOMITÉ:** Sylvie Clara, Isabelle Degraeve, Tom Penxten. **REDACTIE:** Didier Dillen **VERTALING:** Maarten Geerts. **PRODUCTIE:** www.4sales.be. De foto's tonen niet noodzakelijk de geciteerde personen. © LEEFMILIEU BRUSSEL - Gedrukt op gerecycleerd papier. De teksten in deze publicatie hebben tot doel de wettelijke bepalingen toe te lichten. Om de ware juridische toedracht van deze teksten te kennen, verwijzen we u naar de teksten van het Belgisch Staatsblad.

HEB JE JE TAS BIJ?

Binnenkort worden er immers geen plastic zakjes voor eenmalig gebruik meer verdeeld.

Vanaf 1 september 2017 is het einde verhaal voor de plastic wegwerpzakjes in Brussel: ze mogen dan niet meer worden verdeeld. Die zakjes voor eenmalig gebruik scheuren snel, de productie ervan vereist veel fossiele grondstoffen, en vaak eindigen ze als sluikeafval in onze straten... of ze belanden in de natuur of in de oceanen! Deze nieuwe maatregel geldt voor alle plastic winkelzakjes voor eenmalig gebruik die we

gebruiken voor onze aankopen. En ze is van toepassing op alle winkels in de hoofdstad: kruideniers, nachtwinkels, voedingswinkels, supermarkten, marktkramen, meeneemrestaurants, slaggers, viswinkels, enz. En ook op u uiteraard! Bestaat er dan een veel handigere en milieuvriendelijkere oplossing voor winkeliers en klanten? De herbruikbare tas, bijvoorbeeld! Zorg dat u er altijd een op zak hebt. "En jij, heb jij je tas bij?"

HERGEBRUIK IS HIP!

Benieuwd wat u allemaal kan doen met gerecupereerd materiaal? Neem eens een kijkje in de Re-Creation Hall, dé upcyclingmarkt van Brussel.

U vindt er kledingstukken, juwelen, sjaals, tassen, pennenzakken, decoratie... allemaal gemaakt van gerecycleerd of recycleerbaar materiaal. Laat u verrassen!

Ateliers des Tanneurs, Huidevettersstraat 58-62, 1000 Brussel. Elke 2de zondag van de maand van 10.00 tot 17.00 uur.

Meer info: www.recreationhall.net (FR)

HET WOUD TOONT ZICH VAN ZIJN MOOISTE KANT

Laat u tijdens deze prachtige fototoonstelling betoveren door het woud, zijn landschappen, zijn fauna en flora, en de verschillende toepassingen van hout. De foto's werden geselecteerd door een jury tijdens een wedstrijd voor Belgische fotografen (professionals en liefhebbers). Het doel van de tentoonstelling is het PEFC-label voor duurzaam bosbeheer promoten.

Grote inkomhal, Thurn & Taxis. Havenlaan 86C, 1000 Brussel. Van 21/6 tot 14/7. Toegang 7d/7 en 24u/24.

www.pefc.be

FOREST TO PLATE

Brusselaar Ben Brumagne is gefascineerd door eetbare planten. Al fietssend naar India heeft hij zich gespecialiseerd in lokale eetbare kruiden en planten. Deze kennis wil hij doorgeven via cursussen, workshops, begeleide wandelingen, enz. Op geregelde tijdstippen organiseert Ben Brumagne ook plukwandelingen in de buurt van Brussel. Volg zijn website om de exacte data en plaatsen te kennen.

www.foresttoplate.com

MIJN MOESTUIN OP HET BALKON

Zin om met uw handen in de aarde te werken? Dan kan u op 20 en 27 juni deelnemen aan een workshop om een minimoestuin aan te leggen op uw balkon. Deze workshop wordt georganiseerd in het kader van de campagne 'Telen in de stad', en gaat door in Oudergem, Watermaal-Bosvoorde en Elsene. Bekijk de kalender op www.telenindestad.brussels.nl.

Ontdek tal van andere heerlijke recepten op www.recepten4seizoenen.be

MMM, DA'S
LEKKEERRR...
UITERAARD, HET IS ER
HET SEIZOEN VOOR!

TARTE TATIN VAN KERSTOMAAT

- /// 1 vel kruideldeeg
(klaar voor gebruik)
- /// 350 g kerstomaten
- /// 3 cl balsamicoazijn
- /// 30 g suiker
- /// Gemalen peper
- /// Fleur de sel

Bereiding

Neem een taartvorm en strooi daar, naar eigen smaak, wat suiker en fleur de sel in, en giet er druppelsgewijs wat balsamicoazijn over. Snij de kerstomaten in twee en leg ze in de taartvorm, met de bolle kant naar boven. Strooi fleur de sel en peper over de kerstomaten en bedek ze nadien met het kruideldeeg; zorg ervoor dat het deeg lichtjes tussen de binnenrand van de taartvorm en de tomaten zit. Schuif de taartvorm voor twintig minuten in een voorverwarmde oven (180°C) tot het deeg mooi goud kleurt. Neem de vorm nadien uit de oven en laat vijf minuutjes afkoelen. Neem de tarte tatin uit de vorm, leg hem op een bord en dien op met een groen (gemengd) slaatje. Buon appetito!

Zin in een beetje Middellandse Zee op uw bord en op uw balkon? Er is niets heerlijker dan genieten van seizoensfruit en -groenten, en met de zomer voor de deur staat er ons weer heel wat lekkers te wachten. Dat wordt dus smullen! Hebt u al eens overwogen om zelf kerstomaten te telen op uw balkon? Als er voldoende zonlicht is op uw balkon, waant u zich snel in een Napolitaans tuintje. O sole mio!

Kies een voldoende grote pot (minstens 30 cm diep) voor uw kerstomaatplantje. Vul de bodem van de pot met kleibolle-tjes (+/- 7 cm) voor een goede afwatering en bedek de bolletjes nadien met voedrijke potgrond. Meng er eventueel wat tuinaarde onder.

Maak een putje in de potgrond en zorg dat het voldoende diep is voor de kluit van de kerstomaatplant (die u gemakkelijk in een tuincentrum vindt). Zet de plant in een bakje water om de kluit goed nat te maken. Haal de kluit na enkele minuten uit het bakje water en plaats hem in het putje in de potgrond (maar trek eerst de wortels wat uit elkaar met uw vingers).

Bijna klaar!

Werk af met potgrond en druk de aarde rond de voet van de plant lichtjes aan tot u een vlak oppervlak krijgt. Bind het plantje op aan een stokje (van bamboe bijvoorbeeld of gerecupereerd materiaal). Bedek het aardoppervlak met houtkrullen of stro. Zo vermijdt u verdamping van het water en stimuleert u de groei van de kerstomaatjes. Geef de plant vervolgens elke dag water, zonder de blaadjes nat te maken. Nog een tip: zet wat kruiden rond de voet van de plant: basilicum, salie, petersele...

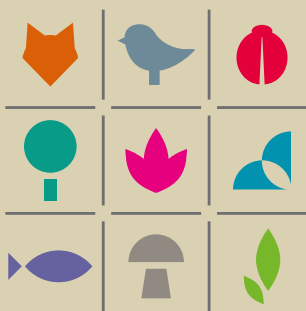

VERS VAN DE PERS

NIUWS OVER DE NATUUR EN HET MILIEU IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

JUNI '17

2017
NATUUR IN DE STAD

2017, HET JAAR VAN NATUUR IN DE STAD!

KRIJG OPNIEUW VOELING MET
HET GROENE ERFGOED IN BRUSSEL

Wat is zo mooi, de natuur in de stad. Ze verhoogt ons welzijn, brengt ons dichterbij elkaar, verbetert onze leefomgeving en biedt ons ontelbare diensten. In Brussel leeft en bloeit de natuur overall. Niet minder dan 122 publiek toegankelijke parken en bossen wachten op uw bezoek.

Herontdek een heel jaar lang de vaak onvermoede schatten van de natuur in onze hoofdstad. Krijg opnieuw voeling met de natuur zonder de stad te verlaten. U zal ze meer waarderen en beter beschermen.

#reconnect

WWW.LEEFMILIEU.BRUSSELS/NATUURINDESTAD

DOE MEE!

2017 is het jaar van Natuur in de stad, en er staat heel wat te gebeuren. We maken een sterke start deze lente met de tentoonstelling "Brussel'Air: een groene hoofdstad vanuit de lucht", te bewonderen in de verschillende stadsparken, de tentoonstelling 'De bijen van Brussel' (vanaf 22/6), gegidste wandelingen in parken en tuinen, en de bijzondere ecohutten in enkele symbolische groene ruimten van onze hoofdstad. U kunt deze hutten begin deze zomer in primeur ontdekken in het Scheutbosspark en het Jubelpark, en wat later in het seizoen ook in het Zoniënwood. Volg Leefmilieu Brussel op Facebook en mis de inhuulding van de ecohutten niet. Het is bijna zover! #NatuurInDeStad2017

ONGEZIEN

OOIEVAARS IN BRUSSEL: BABY'S OP KOMST?

De jongste vijf jaar worden in de zomer regelmatig ooievaars (tot 30 exemplaren) gespot langs het kanaal in Brussel! Zullen ze ooit een nest maken in Brussel? We hopen van wel. We doen er in ieder geval alles aan om deze symbolische vogel in de best mogelijke omstan-

digheden te ontvangen. Na de plaatsing van de eerste drie ooievaarsnesten op de Solvay-site in Laken, werd een vierde nestplatform ingehuldigd op de Aquiris-site (waterzuiveringsstation Noord), en binnenkort komt er een vijfde nest vlakbij het kanaal! De ooievaar is niet alleen een symbolisch, maar ook een zeer nuttig dier. Hij voedt zich met grote insecten, mollen, kleine knaagdieren, amfibieën en soms ook met huishoudelijk afval.

De bloemen op onze trottoirs en ander wild kruid zijn waardevol en belangrijk voor het milieu in onze stad. Tijd dus om ze beter te leren kennen. Leefmilieu Brussel nodigt u daarom uit om op safari te gaan, onder het motto: *'Een straat vol verrassende schoonheid'*. Stop alvast met het woord onkruid te gebruiken: *"Op zich is geen enkele plant goed of slecht,"* aldus Michel Brohet van vzw Apis Bruoc

PLANTEN-SAFARI!

ODE AAN DE BLOEMEN OP DE STOEP EN ANDER WILD KRUID!

Sella, een van de begeleiders van deze natuurwandelingen. *"Deze planten tonen het spontane karakter van de natuur en dragen bij tot de stedelijke biodiversiteit. We zouden blij moeten zijn dat deze planten in onze straten opduiken: ze zijn het resultaat van een meer verantwoord beheer en het teken van een properder leefmilieu. En ze hebben ook een verrassende kant. Brandnetel bijvoorbeeld bevat*

meer proteïnes dan soja, meer calcium dan melk en zeven keer meer vitamine C dan een citroen."

Wanneer?

Data: markt van Sint-Jans-Molenbeek (22/6), Elsene Gekleurd (2/7), openluchtmarkt in Stad Brussel, Jean Reyplein (12/7), Landelijk Brussel (17/9). www.straatmadeliefjes.brussels

FAUNA & FLORA

DE HOMMEL BESTUIVING, DAT IS HAAR DING!

Wist u dat, in vergelijking met de honingbij (*Apis mellifera*), de hommel (*Bombus*) veel beter is in nectar halen, en ook een onvermoeibare werkster is? Ze bezoekt twee keer meer bloemen per minuut dan haar verre nicht en kan veel meer pollen vervoeren tijdens haar lange bevoorradingsvluchten.

Bovendien is ze veel vroeger in het seizoen al actief, want ze kan nectar halen bij relatief lage temperaturen (ongeveer 10°C), als het regent, waait of bewolkt is. Ze is ook veel groter, en kan beter bij de meeldraden en stampers van de bloemen die ze bestuift en waar ze nectar uit haalt.

ONTDEKKING

TENTOONSTELLING: DE BIJEN VAN BRUSSEL

Het initiatief *Out of the box* wil jongeren die schoolmoe zijn opnieuw zin geven om te leren. Deze zomer coördineert *Out of the box* een tentoonstelling over de bijen in onze stad en het belang van ze

te beschermen. Deze leerrijke en artistieke tentoonstelling bestaat uit een installatie van Jean-François Fourtou – een atypisch beeldend kunstenaar – en een didactische productie door de jongeren zelf. U kunt er bijvoorbeeld reuzenbijen ontdekken, 'levensgrote' honingverzamelaars, doorschijnende honingraten en enorme honingpotten.

Witte villa, Tournay-Solvaypark. Terhulpensteeweg, 1170 Watermaal-Bosvoorde. Van 22/6 tot 10/9. Van donderdag tot zondag, van 11.00 tot 17.00 uur. Vrije toegang.

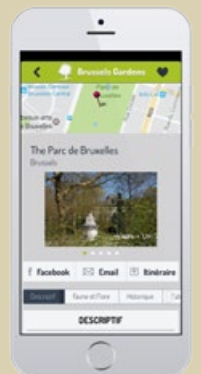
www.ofthebox.be (FR)

BRUSSELS GARDENS: ONTDEK DE APP!

Brussel heeft tal van groene hoekjes waar het leuk is om te flaneren, te sporten of u te amuseren! Via de app Brussels Gardens (iOS, Android) vindt u het dichtstbijzijnde park en hoe het is uitgerust (speeltuigen, sportterreinen, picknicktafels...), alsook de beste route om er te voet, met de fiets of met het openbaar vervoer naartoe te gaan. U vindt er ook een plattegrond

van de groene ruimte van uw keuze, de geschiedenis ervan, de openingsuren, en de fauna en flora die er voorkomen. Dankzij Brussels Gardens hebben de Brusselse groene ruimten geen geheimen meer voor u!

www.groeneruimten.brussels

ROOD KLOOSTER VIERT FEEST!

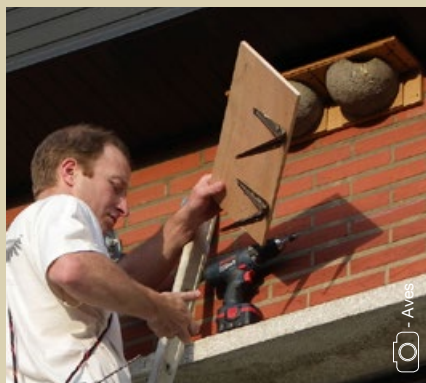
Op zondag 25 juni schijnt de zon op de prachtige site van het Rood Klooster. Het wordt een feest voor iedereen, klein en groot. U kunt kiezen tussen spelletjes, gegidste bezoeken, tentoonstellingen, verhaaltjes, muziek, huifkartochten, creatieve of natuurworkshops, bio-gerechten

en nog tal van andere zaken. Als afsluiter kunt u de beentjes strekken tijdens het folkfeest. En dat alles in een prachtig, authentiek kader.

Rood-Kloosterstraat, 1160 Brussel. 25/6 van 11.00 tot 18.00 uur. Gratis toegang. www.rouge-cloitre.be (FR)

TIPS & TRICKS

DAKLIJSTEN WAAR ZWALUWEN WELKOM ZIJN

Er zijn steeds meer mensen die zwaluwen onder hun daklijst willen laten wonen. Hier enkele tips die hun nut al hebben bewezen:

- /// Plaats een kunstnest. Zo kunnen deze vogels er een nest inrichten, zelfs onder daklijsten uit glad PVC.
- /// Installeer het nest uit het zonlicht, onder een grote overkapping (min. 35 cm), liefst aan de straatkant, tegenover een vrije ruimte en op minstens 4 m hoogte.
- /// Laat geen plaats open boven het nest.
- /// Zwaluwen leven graag in kolonie. Hoe meer nesten er zijn, hoe meer kans u hebt om zwaluwen aan te trekken.
- /// Wees geduldig. Maar eens uw nest is ingenomen, zal het voor jaren zijn.

Meer info: www.natuurpunt.be/gier-zwaluw, <http://natuurpuntbrussel.be/2017/05/19/made-in-brussels/>

TRENDY

NAAR BUITEN, KINDEREN!

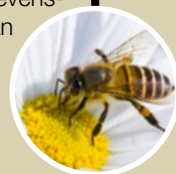

De zon schijnt vandaag en u hebt besloten om met uw kleine kinderen te gaan ravotten in een speeltuin. In plaats van te kiezen voor altijd dezelfde schommels op de hoek van de straat, waarom niet eens nieuwe horizonten opzoeken? Het is kinderspel! Voortaan moet u enkel de nieuwe kaart *Gaan we buiten spelen?* van Leefmilieu Brussel bekijken, een selectie van de beste speeltuinen en sportterreinen in het Brussels Gewest.

Bestel ze gratis via info@leefmilieu.brussels of via 02 775 75 75.

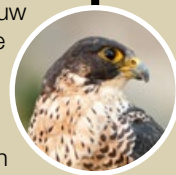
WILDE BIJTJES & ANDERE INSECTEN

Tijdens deze excursie in het mooie Vogelzangreservaat gaat u samen met een expert op zoek naar solitaire of wilde bijen. Wilde bijen zijn niet, zoals sommige mensen denken, verwilderde honingbijen. Het is een verzamelnaam voor solitair levende bijen en hommels. De levenswijze verschilt grondig van die van de honingbij. Ingang Kerkhof van Anderlecht, Sint-Janskruidlaan, 1070 Anderlecht. 25/6 van 14.00 tot 16.00 uur. <http://natuurpunt-brussel.be> > Activiteiten.

DE STAD VAN DE SLECHTVALKEN

Sinds enkele jaren zijn er opnieuw slechtvalken in Brussel. Ze zijn te vinden op verschillende plaatsen in de stad, waaronder de Sint-Michiels- en Sint-Goedele-kathedraal, maar ook de klokkentoren van de Sint-Hubertuskerk van Watermaal-Bosvoorde. Ontdek deze prachtige roofvogels in de lokale observatieposten. Achter de kerk, Jagerveld, 1170 Brussel. 11/6 van 11.30 tot 13.30 uur. Commission ornithologique de Watermael-Boitsfort asbl, 0478 55 04 24. www.valken-vooriedereen.be

FAUNA EN FLORA IN HET VOGELZANG-RESERVAAT

Brussel is een levendige stad, waar de natuur overal te vinden is en er een onvermoede biodiversiteit is. Ontdek de stedelijke fauna en flora tijdens deze gegidste wandeling in het Vogelzangreservaat. Vogelzang. Kerkhof van Anderlecht, Sint-Janskruidlaan, 1070 Brussel. 18/6 van 9.00 tot 11.00 uur. Meer info: <http://natuurpuntbrussel.be> > Activiteiten, 02 640 19 24.

HET KINDER- HOEKJE

DE QUIZ

Natuur in de stad

Je hebt een passie voor de natuur en je weet er alles over?
Maar weet je ook alles over de Brusselse dieren en planten?

BEANTWOORD DEZE MINQUIZ EN KOM HET TE WETEN!

A. De hommelmot is een geweldige bestuiver. In vergelijking met de honingbij kan ze nectar uit bloemen halen bij een relatief lage temperatuur. Hoe laag?

- minimum 5 °C
- minimum 10 °C
- minimum 15 °C

B. In Brussel is 'Straatmadeliefjes' een website om:

- Ons de mooiste huizen in onze hoofdstad te leren kennen
- Ons de plaatsen te leren kennen waar honingbijen te vinden zijn
- De wilde planten rondom ons te leren herkennen

C. Mensen zeggen vaak dat als de huiszwaluw in het land is, de lente in aantocht is. Hoe leven deze vogels?

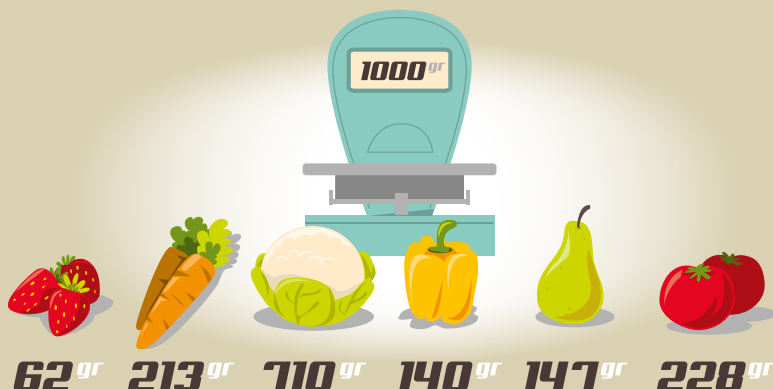
- In een kolonie
- Altijd alleen
- Als koppel

D. Het Rood Klooster aan de rand van het Zoniënwoud was vroeger:

- Een gevangenis waar piraten werden opgesloten
- Een legerkazerne
- Een muziekschool

SPEL: De groente- en fruitmarkt

Vind de drie soorten fruit of groenten om tot het gewicht te komen dat op de weegschaal staat.

AGENDA

ELKE MAAND SELECTEERT MIJN STAD ONZE PLANEET VOOR U EEN AANTAL NATUUR- EN MILIEU-EVENEMENTEN (EN NUTTIGE LINKS) IN BRUSSEL.

STADSSAFARI

Natuurgids Martine Wauters neemt u op sleeptouw doorheen de stad. Ze focust daarbij vooral op het vaak onbekende leven van op en top stadsvogels zoals gierzwaluwen, huismussen en zwarte roodstaarten.

📍 Kardinaal Mercierplein, 1090 Jette. 16/7 van 8.30 tot 12.00 uur. Meer info: biodiv.apus@gmail.com, www.natuurpunt.be/agenda/stadssafari.

INSECTEN VAN HET SCHEUTBOS

Wim Veraghtert van Natuurpunt CVN zal u meer vertellen over het leven van insecten en het belang van deze dieren voor mens en maatschappij. Vlinders en lieveheersbeestjes vinden we wel mooi, maar rupsen, mieren, vliegen en muggen willen we liefst zo snel mogelijk verdelgen. Tijd om hier verandering in te brengen!

📍 Scheutbosstraat, 1080 Sint-Jans-Molenbeek. 6/8 van 14.00 tot 16.30 uur. Meer info: wim.veraghtert@natuurpunt.be, 015 77 01 62, <http://natuurpuntbrussel.be> > Activiteiten.

CURSUS: KENNISMAKEN MET SPINNEN

Geloof u nog dat u jaarlijks 8 spinnen opeet tijdens uw slaap? Of dat die spin in uw slaapkamer u de hele tijd zit te beloeven? Ja? Hoog tijd om een cursus 'Kennismaken met spinnen' te volgen! Tijdens deze vorming worden niet alleen fabeltjes doorprikt en clichés ontkracht, maar leert u vooral meer over de intrigerende leefwijze van de meer dan 600 spinnensoorten in Vlaanderen.

📍 Bonaventurestraat 100, 1090 Jette. 7/9 van 19.30 tot 22.30 uur, 14/9 van 19.30 tot 22.30 uur en 16/9 van 13.30 tot 16.30 uur. Prijs: 20€ (15€ voor leden). info@natuurpuntbrussel.be, 0486 47 91 09, <http://natuurpuntbrussel.be> > Activiteiten.

Resto Restje

Echt top, ik eet mijn restje thuis op!

RESTORESTJE: DE ANTI-VERSPELLINGSREFLEX VOOR LEKKERBEKKEN

U gaat al eens graag op restaurant? U bent zelf restauranthouder in Brussel? U wilt minder voedsel verspillen bij u thuis of in uw restaurant? Dankzij het Restorestje van Leefmilieu Brussel hoeven die rijkelijk gevulde borden, die overheerlijke schotels die we jammer genoeg niet opkrijgen, niet meer terug te keren naar de keuken. Ze kunnen nu mee naar huis waar u er later nog van kan genieten!

Hoe graag we ook tafelen en houden van lekker eten, soms krijgen we dat overheerlijke bord gewoon niet op. Tot voor kort belandden die overschotjes steevast in de vuilniszak. Resultaat? De Brusselse restaurants produceren jaarlijks ongeveer 12.000 ton voedingsafval! Maar dat is nu verleden tijd. Vanwege het succes van de vorige Restorestjes-campagne, biedt Leefmilieu Brussel de restauranthouders in onze hoofdstad in juni een gratis 'starterskit'. In die kit zitten 50 Restorestjes-dozen, en ook stickers en flyers (om tussen de menu's te steken) om uw klanten te sensibiliseren.

Zelflevering aan huis

De Restorestjes-doos van Leefmilieu Brussel is van gerecycleerd karton, waterdicht, composteerbaar en goedgekeurd door het FAVV (Federaal Agentschap voor de Veiligheid van de Voedselketen). Dankzij deze doos wordt het eenvoudig om de restjes van een maaltijd mee naar huis te nemen, en worden klanten en restauranthouders gesensibiliseerd om minder eten te verspillen. En wat als de

Restorestjes-dozen zijn uitgedeeld? Dan kunnen restauranthouders verspilling blijven tegengaan met hun eigen restjesdozen (kies voor recycleerbare of herbruikbare dozen op basis van gerecycleerde materialen).

Op zoek naar ideeën om nog een stap verder te gaan in de strijd tegen voedselverspilling?

www.leefmilieu.brussels/antiverspilling

De voordelen van het Restorestje

- /// U smult van uw gerecht tot de laatste kruimel. U bent tevreden.
- /// U verspilt minder voedsel op restaurant. De kok is tevreden.
- /// U geniet ten volle van de maaltijd waarvoor u hebt betaald. U bent tevreden (en de kok ook).
- /// U helpt mee in de strijd tegen voedselverspilling, en vermindert de kosten voor afvalverwerking. U maakt mensen gelukkig en beschermt het milieu!

HIJ KOOS VOOR HET RESTORESTJE!

RESTAURANT LE MAX, ROBERTO PINTUS

"Klanten vinden het nog altijd wat ongemakkelijk om hun restjes mee te nemen naar huis, het is duidelijk nog geen gewoonte. Maar we stellen het onze klanten bijna altijd voor als hun bord niet leeg is – wat zelden het geval is hier bij ons. Verspilling en afval vermijden maakt deel uit van onze principes. Een pluspunt voor de klanten: ze hoeven zich niet meer in te houden om een gerecht te kiezen waarvan ze weten dat de portie te groot zal zijn. Dankzij het Restorestje kunnen ze kiezen wat ze willen en genieten van de smaak zonder zich te overeten. We doen trouwens nog meer: we composteren ons voedingsafval in samenwerking met Vert d'Iris. Zo kunnen we onze klanten kleine pakketjes Brusselse compost aanbieden!"

VOORUIT MET DE WIJK: COLLECTIEVE EN DUURZAME BURGERINITIATIEVEN...

MEER INFO

www.leefmilieu.brussels/vooruitmetdewijk

Burgerparticipatie spreekt u aan? Wilt u meewerken aan collectieve, duurzame projecten in uw wijk? Speciaal voor u lanceert het Brussels Hoofdstedelijk Gewest voor de tweede keer de projectoproep 'Vooruit met de wijk'.

Ten dienste van de gemeenschap

Deze projectoproep is voorbehouden voor groepen particulieren: burens, kennissen, vrienden, bewoners van hetzelfde flatgebouw, dezelfde straat of dezelfde wijk, collega's, enz. Als uw project geselecteerd wordt, kunt u samen met uw burens de gemeenschappelijke moestuin waar u al zo lang van droomt opstarten, leuke projecten rond duurzame voeding lanceren, de openbare ruimte groener maken en aankleden, een givebox plaatsen of een lokaal ruilsysteem op poten zetten. Kortom, de zaken in beweging brengen, op uw niveau en voor het welzijn van zoveel mogelijk mensen.

Hoe deelnemen?

U moet eerst een stuurgroep van minstens vijf personen (*) oprichten. Deze groep zal

**Deel je een wijk?
Deel je project!**

**VOORUIT
MET DE WIJK**
STEUN AAN DUURZAME
BURGERPROJECTEN

Dien je project in
vóór 1 oktober op
leefmilieu.brussels

IDEEËN OM UW WIJK TE VERFRAAIEN

Collectieve compostplaats:

een compostplaats die door een groep buurtbewoners wordt beheerd.

De deelnemers mogen er hun biologisch afbreekbaar tuin- en keukenafval naartoe brengen. Leefmilieu Brussel engageert zich om het materiaal te financieren, de buurtbewoners te sensibiliseren en de deelnemers op te leiden.

Givebox: letterlijk een 'geefdoos'.

De givebox is een kast, een rek... waarin iedereen spullen die hij of zij niet meer gebruikt, kan achterlaten voor anderen. Zo krijgen deze spullen een tweede leven. Gratis!

Gemeenschappelijke

broodoven: een mooi voorbeeld van iets dat u samen kan maken en gebruiken. De oven is bovendien een ontmoetingsplaats waar duurzame activiteiten kunnen plaatsvinden, waar het gezellig is, waar banden worden gesmeed, waar samenwerkingen op poten worden gezet en waar tal van Good Food-thema's kunnen worden aangekaart, bijvoorbeeld.

het project tijdens de volledige duur dragen en leiden. Om uw kansen op succes te verhogen, kan uw groep rekenen op de ondersteuning van een professionele coach. Die zal u helpen om uw plannen te structureren, om de noodzakelijke expertise te vinden, om uw project levensvatbaar te maken en om partnerschappen te ontwikkelen met lokale spelers: gemeenten, verenigingen, OCMW's, bedrijven, winkeliers, enz.

2 opties voor uw projecten

Werk een concreet project uit

Uw groep heeft al een concreet milieu-project voor ogen en u zoekt nog financiering en technische of methodologische begeleiding? Leefmilieu Brussel stelt u vier thema's voor waarbinnen u uw project kunt ontwikkelen:

- /// Good Food (consumptie van duurzame voeding, gemeenschappelijke moestuin, enz.)
- /// Zero Waste (zuinigere levensstijl en afvalvermindering)
- /// Collectief composteren
- /// Groene Wijk (de buurt groener maken en biodiversiteit stimuleren)

Sluit u aan bij de dynamiek van de 'Participatieve duurzame wijken'

Met deze formule mobiliseert u alle hulpmiddelen in uw buurt (inwoners, instellingen, organisaties, enz.) om uw duurzame projecten in de hele wijk uit te werken. U kunt daarbij rekenen op methodologische begeleiding van coaches en technisch experts. Op die manier ontstaan innovatieve, grootschalige projecten rond verschillende thema's.

In welke steun voorziet Leefmilieu Brussel?

Of u nu kiest voor de eerste dan wel de tweede formule: Leefmilieu Brussel biedt u technische en methodologische begeleiding door professionals, financiële steun (tot 3.000 € voor de eerste formule en tot 15.000 € voor de tweede), opleidingen, netwerkgelegenheden en methodologische hulpmiddelen.

De dynamiek is er, nu u nog

Klaar om uw wijk duurzamer, aangenaamer en meer solidair te maken? Aarzel dan niet om uw kandidatuur in te dienen. Wie weet selecteert onze jury van experts uw dossier!

"IK BEN AANGESLOTEN BIJ EEN ZERO WASTE-GEMEENSCHAP!"

Met twee bevriende vrijwilligers heeft Pauline Talbot de Zero Waste Experience gelanceerd, een origineel coachingprogramma om anderen te sensibiliseren voor 'nul afval'.

"Mensen vrezen soms dat ze het niet kunnen. Wij willen hen tonen dat het wel mogelijk is, bijvoorbeeld door hen uit te leggen waarmee ze het best beginnen. De idee is om vrijwillige coaches en 'leerlingen' uit dezelfde wijk samen te brengen om hen te helpen met de start van hun avontuur, eventueel na een korte opleiding. Sinds augustus 2016 hebben we zo al een zestigtal mensen samengebracht. We organiseren ook kleine feestelijke evenementen waar mensen tips kunnen uitwisselen en met elkaar in contact kunnen komen."

Meer info: paulinetalbot@gmail.com

STRATEN IN TRANSITIE: SAMEN ONZE ECOLOGISCHE VOETAFDRIJK VERKLEINEN

U wilt graag uw water-, energie- of brandstofactoren verlagen? Vorm een groep van zes tot tien mensen/gezinnen uit dezelfde straat (of sluit u aan bij een bestaande groep) en bespreek vervolgens eenvoudige acties om uw energieverbruik te verminderen.

Om u op weg te helpen, biedt het Transitienetwerk (*Réseau Transition*) u tijdens de eerste en de laatste vergadering een facilitator, hulpmiddelen om de acties in de praktijk te brengen en ook groepsbegeleiding, indien nodig.

www.ruesentransition.be (FR)

* Leden van verschillende huishoudens, waarvan er minstens drie in de directe omgeving van het project wonen, in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest.

HET WEB- HOEKJE

Hier vindt u in elke editie een link, een website, een nuttig weetje over consumptie, Good Food, milieueducatie, energie, natuur...

Koop niet meer, maar deel!

Waarom een kruiwagen kopen die u waarschijnlijk maar twee keer per jaar zal gebruiken of een buitenverblijf huren in Bretagne? Beter is om slim te ruilen, om samen te consumeren of om spullen te delen met anderen. Dergelijke burgerinitiatieven bieden een remedie tegen de crisis of een antwoord op de diepste verlangens van de huidige consument, maar het zijn vooral ook verschillende manieren om onze maatschappij opnieuw uit te vinden door gebruik boven bezit te verkiezen.

Op zoek naar dergelijke initiatieven? Het internet krioelt ervan. Gelukkig bestaan er websites en portaalsites die u helpen om uw weg te vinden in dit doolhof. Deze sites delen de initiatieven op in categorieën: wonen, verplaatsingen, voeding, reizen, diensten, materiële goederen, enz. Ideaal dus om uw weekendje tuinieren voor te bereiden of uw volgende vakantie naar Bretagne te plannen.

Meer weten:

www.bewustverbruiken.be
www.kvlv.be/deeltuin
www.ouishare.net
www.stadsmoestuinen.be
www.tournevie.be
<http://letsbrussel.be/>

EEN 100% NATUURLIJK MIDDEL OM UW RAMEN TE POETSEN

Wilt u uw ramen lappen met een product dat 100% ecologisch, efficiënt en ook nog goedkoop is? Dat kan perfect.

En u kunt het bovendien eenvoudig zelf maken. Wat hebt u nodig?

- /// 50 ml witte azijn
- /// 50 ml alcohol van 90°
- /// 1 el maïszetmeel (noodzakelijk om strepen uit te wissen)
- /// 400 ml water
- /// 8 tot 10 scheuten citrussolie (citroen, sinaasappel, bergamot) om het middel een aangename geur te geven (indien gewenst)

Volg de hergebruiklogica: meng de ingrediënten en giet uw huisgemaakt raam-poetsmiddel in de oude fles schoonmaakproduct voor ramen.

Schud het mengsel krachtig voor gebruik en verstuif het product op het raam. Boen het raam met een microvezeldoek (of een lap van een oud hemd) en werk het af met een blad krantenpapier.

Aangezien er azijn in het mengsel zit, gebruikt u het best niet op marmer of kalkoppervlakken.

De Waterbus vaart weer trots op het kanaal. Voor een peulschil (2 à 3 €) brengt ze u van centrum Brussel tot in Vilvoorde via de Van Praet-brug en Neder-Over-Heembeek. Tijdens het traject krijgt u een ander zicht op de stad en haar bezienswaardigheden (het konink-

lijk domein in Laken), haar parken (Drie Fontainen) en haar evenementen (Brussel Bad). En dat zonder parkeerproblemen en zonder stress. Iedereen aan boord!

www.waterbus.eu